

Но, на астронома, това откритіе отворило ново поле за изслѣданіе и свѣтлина захванала да озарява нѣкои отъ най-тайнственны-тѣ въпросы, кои-то много врѣме сѣ го докарвали въ недоумѣніе. Той забѣлѣжилъ, че съзвѣздія-та, кои-то са намѣрвали по пхти на мѣсяца, полегка исчезвали, въ лучезарно-то слънчово сіяніе, и слѣдъ това, като ставали пакъ видими, явявали са вече на истокъ, рано въ зора, и сѣкашь, че исплували отъ слънчовы-тѣ зары, като прѣминавали дѣйствително покрай слънце-то. При внимателно-то наблюденіе, съображеніе и неослабно слѣдваніе вървежа на сѣверны-тѣ съзвѣздія, кои-то никога не исчезвали съвършенно и чрѣзъ забѣлѣжаніе-то на относителны-тѣ положенія както на тѣзи, тѣи и на онѣзи съзвѣздія, кои-то са зاتمнявали отъ слънце-то, най-послѣ са открито, че или всичко-то звѣздно небе полегка са движе срѣщу слънце-то и минува по край него или, че само слънце-то са движе назадъ между звѣзды-тѣ. Това видимо движеніе бѣше са вече открито и въ мѣсяца и сега дойде награда-та за продължителный и постоянный трудъ. Станало ясно, че както слънце-то, тѣи и мѣсяца движатъ са между неподвижны-тѣ звѣзды не по видимому, но абсолютно, дѣйствително. По-прѣди пріето-то обьясненіе на движеніе-то на мѣсяца немогло вече да има мѣсто; зацо-то звѣздно-то небе немогло да са движе въ едно и сѣщо врѣме тѣи цо-то да минува по край луна-та въ единъ мѣсяць, а по край слънце-то въ единъ періодъ дванадесать пхти по-голѣмъ. Отъ това велико откритіе изведнажъ пріестекла цѣла върволица отъ най-важны заключенія: звѣздно-то небе обикаляло всички-та земя около връсть; слънце-то и мѣсяца вървели по едно и сѣщо направленіе между звѣзды-тѣ, но само съ различна скоростъ; съзвѣздія-та дѣйствително напълняли всичко небесно пространство, както надъ земя-та, тѣи и подъ земя-та; звѣзды-тѣ были невидимы денемъ, не зацо-то тѣ не сѣществували, но зацо-то тѣхна-та слаба свѣтлина са губяла въ ослѣнителныя блѣскъ на слънце-то; небе-то имало сферическа форма и обгръщало, като коруба, цѣла-та земя; и отъ тука было искарано заключеніе, че и сама-та земя е шаръ, кой-то са намѣрва въ центра на звѣздна-та сфера.

За насъ, кои-то добрѣ познаваме сега разность-та на всички тѣзи истины, невъзможно е да оцѣнимъ велика-та заслуга на тогози, кой-то, съ сила-та на своя геній, първый е постигналъ и открьлъ тѣзи истины на зачуденый міръ. Насъ ни радватъ имена-та на Кеплера, Галилея и Ньютона; но тука има откритія, кои-то са отнавятъ на толкъс далечно прѣминало врѣме, цо-то всички слѣды на тѣхно-то начало сѣ изгубены откритія, кои-то по важность-та си и занимательность-та си, непадатъ долу отъ най-великы-тѣ заслугы, на кой-то и да е вѣкъ.

Съ познаніе-то сферичность-та на небе-то, обръщаніе-то на слънце-то и мѣсяца, съзвѣздія-та на небесна-та сфера, ось-та на нейно-то денонощно въртеніе, Астрономія-та захванала да става наука, и отъ него врѣме наченва са нейныя бързъ и блѣскавъ постъпчателенъ вървежъ напрѣдъ. Една линія, тѣглена отъ центра на земя-та до сѣверна-та звѣзда образува небесна-та ось; и денъ и ноцъ около тѣзи ось всичкиы небесный рой безмълвно слѣдва свои-тѣ нескончаемы странствованія. До сега, само слънце-то и мѣсяца сѣ были извѣстны движущи са тѣла. Тѣзи голѣмы блѣ-